

השבת

של רבי נחמן עברסלב

שבת חקת

והוציא אותה אל מחוץ למחנה ... (במדבר יט, ג)

פרה כל מעשיה בחוץ שזה בחינת מה שהצדיק מתבטל לפעמים מן התורה ויוצא מבית קדשתו ומדבר עם העולם עסקי חל ובוזה דייקא הוא מקרבם לה' יתברך. כי כל הקרבנות מעשיהו בפנים בתוך הבית המקדש שם התגלות הקדשה, אבל פרה מעשיה בחוץ, זהו בחינת ביטולה של תורה, כי התורה הוא בחינת בית, בחינת בית דבראשית, בחינת ראש בית, וכשבטל מן התורה זהו בחינת שיוצאין לחוץ, אבל הצדיק האמת אפילו בשעה שבטל מן התורה מחיה עצמו עם התורה הנעלמת וכו' (כמבואר בלקוטי מוהר"ן ב' – סימן ע"ח, עיני שם). וזהו בחינת פרה שכל מעשיה בחוץ, בחינת ביטולה של תורה שהיא בחינת תורה הנעלמת, כי פרה אדמה נעלם מעין כל, כמו שכתוב: אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני, בחינת התורה הנעלמת.

ועל כן הפרה מטהרת מטמאת מת שהוא ראש לכל הטמאות, כי הוא אבי אבות הטמאה, שזהו בחינת עמלק שהוא זהמת הנחש שהביא מיתה לעולם, שהוא בחינת תאוות ניאוף, שהוא סטרא דמותא, כמו שכתוב: ואחריתה דרכי מות. וכמו שכתוב: ומוצא אני מר ממות את האשה וכו'. אשר מו שנופל לטמאה זאת אי אפשר לו להיטהר כי אם על ידי הצדיק האמת שידוע להמשיך עליו חסד חנם מהאוצר מתנת חנם שהצדיק מקבל משם בעת שבטל מן התורה. וזהו בחינת תורה הנעלמת בכל הדברים שבעולם. וזהו בחינת סוד פרה אדמה שכל מעשיה בחוץ שהיא בחינת תורה הנעלמת שהיא מטהרת מטמאת מת.

ועל כן הפרה מטהרת טמאים ומטמאה טהורים, כי הצדיק כשמבטל עצמו מן התורה שעל ידי זה מחיה כל הפשוטים וכל הרחוקים, ומטהר אותם מטמאתם הגדולה, אבל אצל הצדיק הוא בחינת בטול מן התורה ונקרא אצלו ירידה וטמאה קצת לפי ערך גדל קדשתו בעת שדבוק בהתורה וכמובן בדברי רבנו ז"ל במקום אחר (בלקוטי תנינא סימן לח) בהמאמר המתחיל לפעמים הצדיק נוסע וכו', שמה שהצדיק מוריד עצמו לפעמים לעסק עם העולם הוא בחינת ירידה אצלו לפי שעה, אך אחר כך חוזר ועולה למקומו, אבל להעולם הוא עושה טובה לעולם וכו'. וזהו בחינת פרה שהוא בחינת ביטולה של תורה של הצדיק האמת שהוא מטמא טהורים ומטהר טמאים, כי אצל הצדיק נחשב זה הביטול לבחינת טמאה קצת לפי שעה ואחר כך מטהר עצמו מיד, כי הטמאה שהפרה מטמאה את העוסקים בה הוא רק לפי שעה עד הערב, אבל הוא מטהר את הטמאים בטמאה גדולה מאד שהוא טמאת מת, שהוא טמאה חמורה, והוא מטהר אותם לעולם על ידי בחינת פרה שמעשיה בחוץ, שהוא בחינת ביטולה של תורה זהו קיומה וכו'. (לקוטי הלכות - מתנה ג', אות י"ב)

וזרתם אל השלע ... (במדבר כ, ח')

מי שאינו משתדל להתבודד ולדבר בינו לבין קונו לעורר לבו להשם יתברך, זה בחינת מחלקת, בחינת "חלק לבס", כי לבו חלק מפיו, מבחינת הנקדה הקדושה, שהוא בחינת "פי ידבר חכמות". וכן כשחש ושלוש אין שלום בישראל, ואפילו כשאין מחלקת, רק שאין האהבה שביניהם בשלמות, אז אינם יכולים לדבר זה עם זה כראוי ולהאיר זה בזה אור הנקדה הקדושה. מכל שכן כשחולקין חס ושלוש על הצדיק האמת, שהוא עיקר נקדה הכללית של ישראל, וכשחולקין עליו, אז אין יכולין לקבל אור הנקדה שלו. ולפעמים מתגבר פגם המחלקת כל כך, עד שמבלבל חס ושלוש גם דעת הצדיק, ויוכל לגרם חס ושלוש הסתלקות הצדיק על ידי זה. וזה גרם מה שנכשל משה בהכאת הצור על ידי המחלקת, כמאמר רבותינו ז"ל, ועל ידי זה לא הכניס את ישראל לארץ, שמוזה נמשך כל הקלקולים והגליות, וכן הוא בכל דור ודור. השם יתברך ירחם ויתקן הכל לטובה. (לקוטי הלכות – הלכות נשיאת כפים ה', אות ט"ז לפי אוצר היראה – מחלוקת, אות ה')

והיה אם נשך הנחש את איש והביט אל נחש הנחשת וחי ... (במדבר כא, ט')

ואמרו רבותינו ז"ל (ראש השנה פ"ג מ"ח): וכי נחש ממיט או מחיה, אלא בזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה היו מתרפאין ואם לאו היו נוזקין. זה בחינת רמזים כמו שכתבנו לענין והיה כאשר ירים משה ידו וגבר ישראל וכו'. כי הם בחינה אחת כמובן במשנה ראש השנה שנשמכו שם יחד להורות שצריכין הכל להסתכל כלפי מעלה, היינו בחינת רמזים שבדעת שהם עיקר הארת הדעת להתבונן בכל עת על ידי הרמזים הקדושים של הדעת להתחזק לשאר על עמדו וכו'.

כי לפעמים יש שאין מועיל הרמזים של הרמת ידיו. וצריך עוד לעשות עבדא לזה כמו משה שעשה אז נחש נחשת שרמו להם יראת הענש שאל ישכחו שיש נחשים שרפים שהם ענשים קשים ומרים. על כן אתה מוכרח להסתכל כלפי מעלה. כי אין מקום לברח מענשיו הקשים והמרים גם בעולם הזה מכל שכן לאחר מיתה בגיהנם וכף הקלע וגלגולים וכו' רחמנא לצלן, כי אם להסתכל אליו יתברך ולשאת עיניו למרום תמיד, בבחינת (תהלים קכג, א) אלדך נשאתי את עיני וכו'. וכמו שרמו לנו אדוננו מורנו ורבנו ז"ל (שיחות הר"ן – ה). ואמר שעיקר הוא יראת הענש אף על פי שכתוב בספרים שצריכין דייקא יראת הרוממות וכו', אבל באמת הלואי שזוכה להינצל ממה שצריכין להינצל על ידי יראת הענש.

וכן שמענו בשם כמה צדיקים גדולים שאמרו שהעיקר הוא יראת הענש. ורמז לנו אז היטב היטב כמה וכמה צריכין להתיירא ולפחד מיראת הענש וכו'. וזה בחינת נחש הנחשת שעשה משה ורמו להם על ידי זה להסתכל כלפי מעלה היינו על ידי יראת הענש. כי העיקר הוא הרמזים האמתיים. (הלכות ברכת הפירות – הלכה א', אות צ"ט)

חוקת

מלתב

(ספר אבי הנחל ב' - מכתב כ"ב)

יקירי חביבי גענועי, המתאבק בעפר רגלי הצדיק להנות מנעם זיוו, ולדשן נפשו בצחצחות אור תורתו לשאב משם חיים נצחיים. ה' יאריך שנותיו ברב טוב אמתי ונצחי.

דע אחי, כי לא על חנם בחר בך ה' לקרבך מקדם לרבנו הנורא נחל נובע, ולהודיעך מסוד נוראות גדלתו הסתום וחתום מכל העולמות מעין כל, אלא לגדל מעלת נשמתך הגבוהה מאד. ולכן חזק ואמץ לבבך ושמח תשמח תמיד בשמחה שאין לה קץ שזכית להיות בחלקו. הזהר לשמח נפשך בזה שאתה יודע שמאיר אור כזה בעולם שממתיק ומתקן הכל ועל-ידו יש תקוה לאחריתו, כמו שאמר רבנו הקדוש ז"ל קדם הסתלקותו: "אז איך גייע פאר אייך וואס האט איהר צו זארגנין" (היות ואני הולך לפניכם, מה יש לכם לדאג).

תראה לשמח נפשך מאד בכל יום במה שזכית לידע מאור האמת כזה, אלמלא לא אתינא לעלמא אלא לשמע דבור אחד - דיינו, מכל שכן כל תורה ותורה וכל מעשה ומעשה אשר על-ידו יגמר ה' יתברך עמנו כרצונו, כמו שאמר: "גמרתי ואגמר נצחתי ואנצחי", עד אשר נשוב קלנו אל ה' יתברך באמת כי הכל יתהפך לטובה כי גדול ה' ולגדלתו אין חקר.

תזכור היטב היטב בכל יום ויום מה שנעשה עמנו בזה העולם, שבאנו לזה העולם בזה הזמן שיתגלה בו חידוש שבחידושים כזה שלא היה מעולם, ואנחנו נקראים על שמו ז"ל, נבזים ודוויים בין ישראל עם קדוש בעצמן כל-כך כל-כך.

כבר דברתי עמך דברי אמת הרבה בעזרת ה' יתברך, וממה שזכרתי להבין דברים הרבה בפרוש וברמז, וכן כבר שמעת וראית בספריו הקדושים ובמה שחידשנו בהם הרבה, אך התגרות הבעל-דבר אין לשער. אבל כל תקוותנו על כוחו של זקן דקדשה שעולה על הכל ואי אפשר לדבר בזה וכו', חזק ואמץ ושמח נפשך בכל יום מחדש עם מה שזכינו, שבראנו לכבודו והבדילנו מן התועים בכל הבחינות, כי מגדל הרעש והמניעות ליגע בנו מבינים כמה וכמה

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"מ ב, סז)

טוב להגיד ולשיר **נַחַם נַחֲמֵן נַחֲמֵן נַחֲמֵן** לזכות לכל הישועות

מעלות טובות למקום עלינו שניצלנו מהתנגדות וליצנות שלהם. אלו קרבו אליו ולבלי להתנגד על אור כזה וכו' ולא קבלנו שום חידוש ממנו - דיינו. ועל כל חידוש ודבור ושיחה שקבלנו ממנו צריכים לומר אלמלא לא אתנו לעלמא אלא לשמע דא - דיינו. על אחת כמה וכמו וכו' וכו'. הזהר לשמח נפשך במה שאתה יודע שמאיר אור כזה בעולם והוא נעלם ונסתר כל-כך מְקַלְמָם ולנו מתנוצץ בחסדו, ועל כל פנים אין אנו מתנגדים וכו'.

אשרינו אלפים ורבות פעמים עד אין מספר שזכינו לידע מאור קדוש נורא כזה, מתורות ושיחות ומעשיות נוראות המחיות והמשיבות את כל הנפשות בשבעה משיבי טעם, ובדאי תוכל להחיות עצמך בהם תמיד אפילו בכל מיני צרות הנפש.

דע, כי כל עיקר גאלת נפשנו בפרטיות וגאלת כלליות נפשות ישראל, תלוי אך ורק בזה שיתגלה ויזרח אור הצדיק האמת בכל הארץ, ולהרים את דגל הצדיק בעולם, עד שיתודע לְכֵלֶם שעל-ידי ההתקרבות אל הצדיק האמת באמת מאירים על האדם כל האורות הנפלאות אשר עתידים להאיר על-ידי משיח צדקנו.

עכשיו, בסוף הגלות, שאנו נעים ונדים ומְטַלְטלים בחשכת אפלטנו, עיקר חיותנו ותקותנו ועיקר קיומנו הוא רק על-ידי הצדיק שהוא הרועה שלנו האמתי שמחיה ומתקן ומקרב כל הרחוקים והנחמים שבעולם, שְׁלֵם ישוּבוּ לה' יתברך באמת ויעמדו על עמדם, שלא יפלו בדעתם מכל מה שעבר עליהם יהיה איך שיהיה, רק יתחילו בכל פעם מחדש ויחיו את עצמם בהחשך חיים שהמשק הצדיק בעולם.

הצדיק האמת מודיע ומגלה אלקותו ומלכותו יתברך לכל באי עולם, אפילו להרחוקים והעובדי כוכבים ומזלות, שידעו כֵּלֶם גְּלַת הבורא יתברך, שיש אלקים שליט ומושל ויתקרבו אליו.

עיקר תיקון התשובה, שיתגבר לשוב לה' יתברך מכל מקום אשר הוא שם אפילו אם נדמה לו שנתעה מאד מאד בעוונותיו הרבים, כי אין מקום בעולם שאין שם עצה ותקוה לצאת משם, רק שנעלם ממנו העצה על-ידי קלקוליו הרבים, אבל על-ידי אמונת חכמים בהצדיק הגדול יש עצה בכל מקום שבעולם. גדולים מעשי ה', גדולים חסדי ה' מה שהפליא עמנו בדורותינו, לולא ה' שהיה לנו ששלח לנו מושיע ורב אמת כזה - כבר אבדנו בעינינו. חסדך גדול עלינו והצלת נפשנו משאול וכו'.

חשב דרכיך ותשוב רגליך אל דברי הצדיק הנלקחים ממקום שנלקחים דלית מחשבה תפיסא תמן, המחזק ומקים ומשיב את כל הנפשות אפילו הירודים מאד מאד בתכלית הירידה בכמה מיני לשונות עִמְקִים ותמימים, הפך בהם והפך בהם וסיב ובלה בהם ומהם לא תזוע, שאין לך מדה טובה מהם.

מי שזכה להתקרב להצדיק האמת בודאי צריך לשמח מאד כל ימיו לעולם, כי בכחו עדיין יש לנו תקוה לכל הטובות ולכל הישועות ולמחילת עוונות.

רצונך החזק ותשוקתך הגדולה, הכל נרשם למעלה לטובה, ולית רעותא טבא דאיתאביד (ואין רצון טוב נאבד). בזה יגיל וישיש לבי, כי אני רואה שיש עוד תקוה להשיג דרך החיים, דרך האמת האמתית, וה' יצליח דרכנו בהצלחה האמתית והנצחית בזה ובבא לנצח.

בְּרִישַׁת שְׁלוֹם לִבִּי מִמְקַמָּא דְלָבָא וּבְתוּדוֹת וּבְרִכּוֹת רַבּוֹת.

ישראל דב אודעסר

שיחות

(ר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

... רב צבי רוזנטל הלך להתפלל עם הטלית ותפילין, ולא חזר כל השבת, יום שיש וכל השבת, הוא אמר: "הם לא נותנים לי להיות ברסלב, אני מוכרח ללכת לירושלים, אין לי כסף, אני אלך רגלי, יש לי רגליים חזקות..." הטורקים, המשטרה, אמרו: "תגיד האמת, איפה רב צבי? אם לא, אז אנחנו נהרוג אותך, תגיד האמת, איפה רב צבי? מה זה? אדם הולך להתפלל ולא חוזר כל השבת, עוד לא היה דבר כזה, רק בברסלב". זה מעשה פלא, איך הולכים להתפלל ולא חוזרים כל השבת? דבר כזה לא נשמע רק בברסלב, בברסלב יכול להיות דבר כזה, שהולכים להתפלל ולא לחזור, בכל העולם אין דבר כזה, רק בברסלב. אנחנו היינו בסכנה, מרגלים ורסיה היו במלחמה עם הטורקים, ואנחנו שלחנו אנשים לרוסיה (לאומן), אז אנחנו היינו בסכנת מרגלים, זה היה נסים מן השמים, המוכתר לאמר לי: "תגיד האמת, איפה רב צבי?", אז אחרי כמה שעות באו משטרה ולקחו אותנו (המוכתר) לבית סוהר, ועד היום הוא לא חזר, עד היום, לא יודעים איפה הוא, הוא השאיר אישה ובנים, ולא יודעים איפה הוא, לא יודעים... אז שואלים במשטרה: 'איפה רב צבי? אנחנו לא יודעים...' אמרו שזה דבר שאי אפשר, רק בברסלב יש דבר כזה, שהולכים להתפלל ולא חוזרים כל השבת, זה רק בברסלב, הוא הלך להתפלל עם הטלית ותפילין ולא חזר, לא חזר, היא חיפשה בכל הבתי כנסת, איננו, בא שבת איננו, אז באו אלי כל המשפחה: 'תגיד, איפה רב צבי?', היה כאלה שאמרו: "מה, הוא כבר באומן, הם שלחו אותו לאומן, ברסלב..." זה

המעשה, צריכים להדפיס ולהדביק בכל העיר, להודיע שהיה רב צבי רוזנטל - הוא היה תלמיד מובהק של ה"חפץ חיים", הוא בא לטבריה, ואמרתי לו: "רב צבי, יש ספר "ליקוטי מוהר"ן" היום, שכל העולם לא יודעים מה זה", אז התחיל ללמוד, ונעשה ברסלב, חסיד ברסלב. אה... חסיד ברסלב? האישה והחותן והמשפחה, כולם אמרו לו: "מה זה? ברסלב? אני רוצה גט..." שויין! הוא קיבל כל זה והוא ראה שהוא בסכנה, הוא לקח את הטלית והתפילין והלך להתפלל; אחרי התפילה, הוא היה בא לאכול ולשתות, ולא בא! נו, אז באו אלי: 'איפה רב צבי?'. אינני מספר שהוא הלך לירושלים, הכלל באו כל העיר להגיד, לספר להם, 'איפה רב צבי?', אדם הולך להתפלל ולא חוזר יום שיש, מה זה? זה אין בכל העולם, רק בברסלב יש דבר כזה, הולכים להתפלל ולא חוזרים, לא נשמע בעולם דבר כזה, רק בברסלב... שלחו לצפת לחפש אותו, איננו! היו שאמרו שהם שלחו אותו לרוסיה לאומן, הוא ברסלב, בטח הם שלחו אותו לאומן... רב צבי, אבל הוא מת, הוא חי כמה ימים וקיבל מחלה והוא מת... הם קיבלו תקיעת כף שלא ידבר אתי, שלא יהיה ברסלב, הוא נתן תקיעת כף, הוא סיפר לי... אני אמרתי לו: "מה עשית? מה? מדוע עשית את זה?". הוא אמר לי: "זה לא חל השבועה ולא הנדר, אחד יעשה נדר שיחלל שבת, לא חל השבועה ולא הנדר כלל... הם (רצו) להרוג אותי, אז אמרתי: "אולי לירושלים", אז שלחו לעפולה, לחיפה, מצאו אותו, הם הביאו אותו לטבריה..."

סיפור

(ספר ימי מוהר"ן חלק ב' - סימן נו)

... ביום ששי ערב שבת-קדש פרשת ויקהל פקודי באתי לאדעס, ואותו השבת היה פרשת פרה ועדיין לא האיר השם עיני למצוא רמז מה שייכות יש לפרשת פרה להנטיעה לארץ ישראל אך בליל שבת האיר השם עיני ובא על דעתי חידושים נאים על עניין פורים ופרשת פרה שהייתי עוסק בעניין זה זה כמה שבועות, על פי התורה תקעו תוכחה (לקוטי תנינא ח') וכבר כתבתי קצת מעניין פורים ופסח אבל מעניין ארבע פרשיות ופרשת פרה לא זכיתי עדיין לכתב, ועניין פרשת פרה היו שם דברים נאים מעניין עץ ארז ואזוב שהוא בחינת גדלות וקטנות יחד שזה עיקר שלמות הענוה, בחינת 'במקום גְּדַלְתוּ שם אתה מוצא ענותנות'; שזהו בחינת מוחין גדלות ומוחין דקטנות ששניהם נכללים יחד ונכנסין כֵּלֶם ביחד בליל של פסח, שזהו עיקר שלמות האדם, כי אז זוכה לידע מכחו לעמד נגד כל התאוות והבלבולים ואף על פי כן יהיה ענו באמת כי בעניין הענוה טועים העולם הרבה כמו שמענו מפיו הקדוש זכרוננו לברכה (כמבאר בלקוטי תנינא) כי האדם צריך לידע מכחו וכו' וזה חכמתו בהתורה תקעו הני"ל, שמבאר שם שיעקר תאוות ניאוף הוא על ידי מוחין דקטנות וכו', וכבר כתבתי מזה לעניין פורים אבל לא זכיתי לגמר העניין בשלמות לעניין פרשת פרה וארבע פרשיות ושאר ענייני פסח ופורים וספירת העמר, השם יתברך יזכני לגמרו ולכתבו כאשר הוא עזרני תמיד בחסדיו העצומים מאד, תהילה לאל חיי, ושם יש שייכות קצת לעניין ארץ ישראל כמבאר בסוף התורה הני"ל, שכל העניין השיר שייטער לעתיד שהוא שיר של נפלאות והשגחה הוא ההנהגה של ארץ ישראל וכו'

ועמדת באדעס בבית רבי העניך מנעמירוב, ושם היו אורחים ובהם היה אורח אחד מטיראוויצע שיש לו שיכות קצת להרב מסאווראן, ושום אדם לא נכנס אצלי בליל שבת רק בבקר בסעדת שחרית באו קצת אנשי נעמירוב שנתאכסנו בבית רבי צבי מנעמירוב אחד מאנשי-שלומנו, ודברתי עמהם קצת אחר גמר סעדת שחרית בתוכם היה אחד מלאדיזין שמו רבי איצילע:

עצות ותפלות

(לקוטי עצות - ציצת, סימן א')

ציצת שמירה לנאוף, ועל-ידי זה נצולין מעצות הנחש שהם דברי עצות רעות של הרחוקים מעבודת ה', שהם מונעים הרבה מלהתקרב אל האמת, וזוכין לקבל עצות הצדיקים והנלווים אליהם שהם בחינת תיקון הברית, ועל-ידי זה זוכין לאמת ואמונה ותפלה וארץ ישראל ונסים, ועל-ידי זה תבוא הגאָלָה מהרה ויזכה לפרנסה ולהבין היטב בכל מקום שילמד. על כן צריכין לזוהר מאד במצות ציצת, ולכוון בשעת עטיפת הציצת הקדושים וברכתן, שיזכה לכל זה על-ידי המצוה הקדושה הזאת (לקוטי מוהר"ן, סימן ז').

... ותזכנו לקיים מצות ציצת כראוי בכל פרטיה ודקדוקיה וכונותיה ותרייג מצות התלוים בה. ועל ידי כנפי הציצת הקדושים תגן עלינו ותציל אותנו מכל מיני פגם הברית, ותזכנו להתקדש בקדשתך תמיד, ועל ידי זה תציל אותנו מעצת הנחש, מעצת המפתים והמסיתים והמדחיים מדרך האמת, בכוונה להרע או שלא בכוונה. וזוכה לקבל ולהמשיך עלינו אור השכל האמת של צדיקי אמת, על ידי שזוכה לקבל ולקיים עצות טובות ואמתיות שלהם, ועל ידי זה נזכה לאמת ולא יצא דבר שקר מפינו לעולם: (לקוטי תפילות א' - מתוך תפילה ז')

שבת שלום